

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 12. 2016
COM(2016) 825 final

2016/0413 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie,
resp. opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005**

{SWD(2016) 470 final}
{SWD(2016) 471 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Predkladaný návrh zosúladzuje nariadenie o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti s medzinárodnými normami a najlepšimi postupmi v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Zaoberá sa oblasťami, v ktorých sa pri hodnotení nariadenia o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti zistil priestor na zlepšenie, a vykonáva sa ním niekoľko bodov činnosti, stanovených v oznámení Komisie o *akčnom pláne na posilnenie boja proti financovaniu terorizmu*¹.

Prvé nariadenie o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti sa prijalo v roku 2005². Uvedeným nariadením sa dopĺňajú ustanovenia smernice o boji proti praniu špinavých peňazí³ tým, že sa v ňom ustanovuje systém kontrol, ktoré sa uplatňovali na fyzické osoby, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu, a ktoré prepravujú menu alebo obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa v hodnote 10 000 EUR alebo viac. Nariadením sa tak na úrovni EÚ vykonávali medzinárodné normy v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, najmä odporúčanie finančnej akčnej skupiny na boj proti praniu špinavých peňazí (ďalej len FATF) týkajúcich sa kontroly pohybov finančných prostriedkov v hotovosti.

Hodnotenie rozsahu, v ktorom prvé nariadenie o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti splnilo svoje ciele, informácie získané od členských štátov, ako aj vývoj medzinárodných noriem na kontrolu cezhraničných peňažných tokov viedli Komisiu k záveru, že zatiaľ čo celková efektívnosť nariadenia bola dobrá, niekoľko oblastí bolo problematických a tie by mali byť posilnené, aby sa zlepšilo jeho fungovanie.

Zámerom predkladaného návrhu je usilovať sa vyriešiť konkrétne tieto otázky:

1. Nedokonalé pokrytie cezhraničných pohybov peňažných prostriedkov v hotovosti

V súčasnom nariadení o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti sa vyžaduje, aby si fyzické osoby, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu so sumou 10 000 EUR alebo viac, splnili oznamovaciu povinnosť. Žiadne ustanovenie však neupravuje otázku peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré sa posielajú poštou, nákladnou dopravou alebo kuriérom. Orgány verejnej moci oznámili, že páchatelia trestnej činnosti siahajú po posielaní alebo prijímaní peňažných prostriedkov v hotovosti uvedenými spôsobmi, aby sa vyhli oznamovacej povinnosti v zmysle nariadenia o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti.

2. Ťažkosti pri výmene informácií medzi orgánmi

V súčasnom nariadení o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti sa vyžaduje, aby príslušné orgány „sprístupnili“ údaje z oznámení finančnej spravodajskej jednotke členského štátu, v ktorom sa zozbierali. Táto do istej miery pasívna požiadavka sa dá jednoducho splniť sprístupnením vyplneného oznámenia na inšpekciu finančnou spravodajskou jednotkou. To však nestačí, keďže dané údaje by sa mali aktívne zasielať finančnej spravodajskej jednotke, s cieľom umožniť jej ich analýzu. Navyše, údaje z oznámení sa môžu s príslušnými orgánmi ostatných členských štátov vymieňať, iba ak existuje podozrenie z nezákonnej činnosti

¹ COM(2016) 50 final.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 z 26. októbra 2005 o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Spoločenstva alebo vystupujú zo Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 309, 25.11.2005, s. 9).

³ Vložiť odkaz.

a dokonca ani v tomto prípade nie je výmena povinná. To vedie k nejednotnému vykonávaniu a len málo systematickej výmene údajov.

3. Nemožnosť dočasného zaistenia súm nižších ako stanovená hranica príslušnými orgánmi

V súčasnom nariadení o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti sa orgánom neumožňuje dočasne zaistiť peňažné prostriedky v hotovosti, ak odhalia pohyby súm nižších ako stanovená hranica, v súvislosti s ktorými existuje podozrenie z nezákonnej činnosti.

4. Nedokonalé vymedzenie pojmu „peňažné prostriedky v hotovosti“

Peňažné prostriedky v hotovosti sú v súlade s medzinárodnými normami vymedzené ako „mena, ktorá je v obehu ako prostriedok výmeny, alebo obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa“. Zaznamenali sa však prípady, v ktorých páchatelia trestnej činnosti presunuli značné množstvá vysoko likvidných komodít ako zlato, aby previedli hodnotu bez oznamovacej povinnosti. Štandardné colné vyhlásenie tento problém dostatočne nerieši, keďže nezachytáva žiadne podrobnosti, ktoré by sa týkali napríklad hospodárskeho pôvodu alebo účelu peňažných prostriedkov v hotovosti, a keďže sa nie vždy vyžaduje. Nevyhnutné je takisto vziať do úvahy rýchlo sa meniacu tvár trestnej činnosti a nárast počítačovej kriminality, online podvody a nezákonné elektronické trhy, ktoré uľahčuje vývoj trhu s elektronickými peniazmi a výrobky, ktoré ponúka, a osobitne sa treba zamerať na predplatené platobné nástroje. Je potrebné rozšíriť vymedzenie pojmu peňažné prostriedky v hotovosti tak, aby zahŕňalo spomínané spôsoby platby, čím by sa zaplátala legislatívna diera, na ktorú poukazujú a ktorej existenciu doložili orgány presadzovania práva⁴.

5. Rozdielne sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti v členských štátoch

Sankcie za nesplnenie povinnosti oznámiť peňažné prostriedky v hotovosti sa medzi členskými štátmi značne líšia. V niektorých štátoch sa ukladajú veľmi nízke sankcie, ktoré nemusia byť odrádzajúce, zatiaľ čo v iných štátoch sa zdá, že prísne sankcie poukazujú na automatický predpoklad, že nesplnenie povinnosti oznámiť peňažné prostriedky v hotovosti je dôkazom implicitného trestného činu (ktorý je ešte potrebné zistiť a ktorý by mal byť predmetom samostatného vyšetrovania). V súčasnom nariadení o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti sa vyžadovalo, aby členské štáty informovali Komisiu o sankciách uplatňovaných v čase jeho nadobudnutia účinnosti, avšak nie o prípadných následných zmenách.

6. Rozdielna miera vykonávania v členských štátoch

V zmysle súčasného nariadenia o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti väčšina členských štátov dobrovoľne používa rovnaký formulár oznámenia, nie je to však povinné. Členské štáty takisto poskytujú Komisii štatistické údaje, tie však rovnako ako mieru podrobnosti údajov nemožno vymáhať, čo môže viesť k problémom pri zabezpečovaní jednotného uplatňovania a účinnosti hodnotenia.

Ďalší problém spočíva v zvyšovaní informovanosti cestujúcich o ich povinnostiach. O to sa môžu najlepšie postarať členské štáty, keď vezmú do úvahy svoje špecifické potreby a situácie. Komisia zvaží, ako čo najlepšie dosiahnuť uvedený cieľ, a nadviaže v tejto veci kontakty s národnými expertmi členských štátov a je pripravená pomôcť členským štátom s prípravou vhodných materiálov.

⁴ Pozri správu Europolu „Prečo hotovosť stále kraľuje“ (Why cash is still king) dostupnú na tomto odkaze (v anglickom jazyku): <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/cash-still-king-criminals-prefer-cash-for-money-laundering>.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Predkladaný návrh by sa mal posudzovať v kontexte celouniového rámca a medzinárodného rámca pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

FATF, v ktorej Komisia zastupuje Úniu, na medzinárodnej úrovni poskytuje jurisdikciám odporúčania týkajúce sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Tieto odporúčania nie sú priamo uplatniteľné právne nástroje, majú však váhu. Vzájomné hodnotenia členov FATF, čo sa týka ich dodržiavania, sa dôkladne kontrolujú a majú veľký vplyv na dobré meno. Odporúčanie FATF č. 32 sa zaoberá otázkou cezhraničného pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti.

Na úrovni EÚ sa prijali rôzne právne nástroje na vytvorenie účinného rámca na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré zahŕňajú:

- štvrtú smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí⁵, ktorá pokrýva väčšinu odporúčaní FATF,
- nariadenie (ES) č. 1781/2006 o údajoch o príkazcovi, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov⁶, ktorým sa vykonáva osobitné odporúčanie VII FATF o elektronických prevodoch,
- smernicu 2007/64/ES o platobných službách na vnútornom trhu⁷ (smernica o platobných službách), ktorou sa spolu so smernicou o boji proti praniu špinavých peňazí vykonáva osobitné odporúčanie VI FATF o alternatívnych peňažných prevodoch,
- nariadenie (ES) č. 2580/2001 o určitých obmedzujúcich opatreniach zameraných proti určitým osobám a subjektom s cieľom boja proti terorizmu⁸, ktorým sa spolu s nariadením (ES) č. 881/2002⁹, ktorým sa vykonávajú sankcie OSN voči sieti al-Káida a Talibanu, vykonáva osobitné odporúčanie III FATF o zmrazovaní majetku teroristov.

Vo všeobecnosti v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu:

- smernica o boji proti praniu špinavých peňazí stanovuje rámec pravidiel fungovania formálneho finančného sektora a
- nariadenie o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti stanovuje doplnkový rámec pravidiel na ochranu Únie proti prevodom peňažných prostriedkov v hotovosti cez vonkajšie hranice, ktorými by sa páchatelia prania špinavých peňazí a financovania terorizmu pokúšali obísť kontroly v rámci formálneho finančného systému.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Návrh je v súlade s inými politikami Únie a prispieva k nim, konkrétne najmä k:

- *Európskemu programu v oblasti bezpečnosti*¹⁰, ktorý zdôrazňuje význam boja proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti a poukazuje na dôležitosť výmeny

⁵ Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73.

⁶ Ú. v. EÚ L 345, 8.12.2006, s. 1.

⁷ Ú. v. EÚ L 319, 5.12.2007, s. 1.

⁸ Ú. v. ES L 344, 28.12.2001, s. 70.

⁹ Ú. v. ES L 139, 29.5.2002, s. 9.

¹⁰ COM(2015) 185 final.

informácií medzi príslušnými orgánmi, najmä medzi finančnými spravodajskými jednotkami,

- *akčnému plánu na posilnenie boja proti financovaniu terorizmu*, v ktorom sa uvádza niekoľko politických a právnych iniciatív (vrátane tohto návrhu), ktoré sa majú prijať ako súčasť komplexného prístupu v tejto oblasti,
- návrhu Komisie na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV o boji proti terorizmu¹¹, v ktorom sú zahrnuté ustanovenia o trestných sankciách pre osoby alebo subjekty, ktoré poskytujú materiálnu podporu terorizmu,
- zásade voľného pohybu kapitálu, ktorá zakazuje obmedzenia pohybu platieb a kapitálu medzi členskými štátmi a tretími krajinami bez toho, aby boli dotknuté nediskriminačné opatrenia odôvodnené na základe verejného poriadku a verejnej bezpečnosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh má dvojaký právny základ v primárnom práve:

- článok 114 ZFEÚ (vnútorný trh) – pretože aby sa zaručilo riadne fungovanie vnútorného trhu a ochrana občanov a podnikov Únie, musia sa prijať opatrenia, ktoré zabránia páchatelom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vo využívaní rozdielnych vnútroštátnych prístupov pri presune peňažných prostriedkov v hotovosti. Aby tieto opatrenia boli účinné, treba ich zharmonizovať; a
- článok 33 (colná spolupráca) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) – pretože kontroly finančných prostriedkov v hotovosti by sa mali vykonávať na vonkajších hraniciach Únie, kde sa nachádza veľký počet colných správ. Tieto colné správy majú takisto rozsiahle odborné znalosti v oblasti kontrol toku cestujúcich a všeobecného pohybu zásielok cez vonkajšie hranice.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Predkladaný návrh je súčasťou rámca EÚ na boj proti praniu špinavých peňazí / proti financovaniu terorizmu. Zavádza paralelný právny rámec k smernici o boji proti praniu špinavých peňazí, čo sa týka pohybov peňažných prostriedkov v hotovosti cez vonkajšie hranice.

Organizovanie vnútorného trhu s voľným pohybom tovaru, osôb, služieb a kapitálu si vyžaduje, pokiaľ je to vo verejnom záujme, prijatie harmonizovaných opatrení v členských štátoch, aby sa udržal vhodný a rovnaký stupeň ochrany a rovnaké podmienky.

Požadovanú úroveň harmonizácie by nebolo možné dosiahnuť len na základe vnútroštátnych právnych predpisov. Páchatelia prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by mohli rozdiely využívať a pokúsiť sa presúvať svoje peňažné prostriedky v hotovosti na územie EÚ a von z neho cez členské štáty, ktoré majú najslabšie kontrolné opatrenia. Vzhľadom na sumy oznámených peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré každoročne vstupujú do Únie,

¹¹ COM(2015) 625 final.

resp. opúšťajú Úniu, (v priemere 60-70 mld. EUR, ktoré prenesú fyzické osoby) by to mohlo mať rušivý vplyv na vnútorný trh.

Toto navrhované nariadenie by členským štátom nebránilo v prijímaní vnútroštátnych kontrolných opatrení v oblasti peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré sa pohybujú cez *vnútorné hranice*, ak sú zlučiteľné s článkom 65 ods. 1 písm. b) a článkom 65 ods. 3 ZFEÚ.

Toto nariadenie sa netýka opatrení, ktoré prijme EÚ alebo členské štáty a ktoré obmedzujú pohyby kapitálu v prípade vážnych ťažkostí spôsobených fungovaním hospodárskej a menovej únie (článok 66 ZFEÚ) alebo v prípade náhlej krízy v platobnej bilancii (článok 143 –144 ZFEÚ).

• **Proporcionalita**

Komisia sa domnieva, že možnosti politiky vybrané na riešenie uvedených otázok a dosiahnutie daných cieľov sú vhodné aj nevyhnutné.

Rozšíriť rozsah kontrol na peňažné prostriedky v hotovosti, ktoré sa posielajú poštou a nákladnou dopravou, a umožniť orgánom zaistiť sumy nižšie ako stanovená hranica, ak existuje podozrenie z trestnej činnosti, by zaručilo úplné a výslovné dodržiavanie medzinárodných noriem a štandardov najlepších postupov. Navyše, orgány by mali lepšie kontrolné právomoci, zatiaľ čo dodatočná administratívna záťaž pre občanov, podniky a orgány bude obmedzená, najmä vďaka systému oznamovania pre peňažné prostriedky v hotovosti, ktoré sa posielajú poštou a nákladnou dopravou, ktorý by dal vnútroštátnym orgánom plnú kontrolnú moc, neuloží však zákonným prevádzkovateľom systematickú oznamovaciu záťaž.

Čo sa týka výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi, zavedenie povinnosti aktívne sprístupňovať údaje finančnej spravodajskej jednotke dotknutého členského štátu by zaručilo, že daná finančná spravodajská jednotka dostane všetky údaje potrebné na analýzu. Takáto úroveň harmonizácie je potrebná na zabezpečenie toho, že údaje nebudú „sprístupnené“ bez toho, aby boli aktívne poskytnuté finančnej spravodajskej jednotke. Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi by bola povinná v súvislosti s priestupkami a pohybmi peňažných prostriedkov v hotovosti v prípadoch, v ktorých existuje podozrenie z trestnej činnosti, aby sa tým zvýšila schopnosť príslušných orgánov bojovať proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a zároveň zabezpečila proporcionalita.

Rozšírením vymedzenia pojmu „peňažné prostriedky v hotovosti“ tak, aby zahŕňalo zlato, a zvolením mechanizmu, v ktorom jednotlivé zložky môžu byť pružne pozmeňované delegovanými aktmi na základe vyvíjajúcich sa trendov a technológií, návrh zohľadňuje aktuálnu situáciu a preukazuje, že EÚ je odhodlaná riešiť možné budúce únikové cesty používané na prevod hodnoty. Navrhované sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti ponechávajú členským štátom voľnosť pri prijímaní opatrení, ktoré považujú za potrebné na dosiahnutie daných cieľov. Hrozí, že predplatené karty sa vzhľadom na svoje vlastnosti použijú na prevod hodnoty cez vonkajšie hranice na účely financovania nezákonných činností. V súlade so zásadami lepšej právnej regulácie by možnému budúcemu zahrnutiu určitých predplatených kariet delegovaným aktom malo, vzhľadom na ich zákonné používanie, predchádzať hodnotenie dôkazov tejto hrozby, presaditeľnosti v praxi a proporcionality.

- **Výber nástroja**

Vhodným právnym nástrojom na dosiahnutie cieľa a požadovanej úrovne harmonizácie je nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

V rozsiahlom hodnotení *ex post* pôvodného nariadenia o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti vykonanom v roku 2015¹² sa určilo niekoľko oblastí, v ktorých by sa dalo uvažovať nad zlepšením:

- zahrnúť pohyby peňažných prostriedkov v hotovosti na vonkajších hraniciach EÚ prostredníctvom pošty a nákladnej dopravy do rozsahu pôsobnosti nariadenia,
- rozšíriť a zharmonizovať možnosti výmeny informácií medzi členskými štátmi:
 - a) zahrnutím všetkých informácií o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti (vrátane dobrovoľných oznámení, v prípade ktorých nie je žiadne podozrenie) a
 - b) vytýčením jasných postupov a poskytnutím účinných nástrojov na výmenu informácií;
- výslovne povoliť použitie informácií z oznámenia peňažných prostriedkov v hotovosti na daňové účely vrátane boja proti daňovým podvodom a únikom,
- aproximovať sankcie v oblasti kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré uplatňujú členské štáty na vonkajších hraniciach EÚ,
- zjednodušiť proces výmeny oznámení peňažných prostriedkov v hotovosti, čo sa týka finančných spravodajských jednotiek,
- zmeniť vymedzenie pojmu peňažné prostriedky v hotovosti tak, aby zahŕňal zlato a drahokamy a
- vyvinúť mechanizmus, ktorý zabezpečí dostatočnú a jednotnú úroveň vykonávania v členských štátoch.

Uvedené oblasti boli následne analyzované v posúdení vplyvu.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Na platforme EU Survey sa uskutočnila verejná konzultácia so zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o rôzne možnosti politiky¹³. Počet získaných odpovedí bol obmedzený, no vo všeobecnosti vybrané možnosti boli tie, ktoré respondenti hodnotili priaznivo, s výnimkou rozšírenia vymedzenia pojmu „peňažné prostriedky v hotovosti“, proti ktorému sa vyslovila tesná väčšina. Výsledok sa však líšil v cielenej konzultácii (pozri ďalej), ktorej Komisia pripísala prvoradý význam. Posudzovanie subsidiarity viedlo Komisiu k záveru, že opatrenia na zvyšovanie informovanosti by bolo najlepšie ponechať na členské štáty s podporou Komisie. Respondenti sa vyslovili za umožnenie pravidelnej výmeny údajov z oznámení peňažných prostriedkov v hotovosti na daňové účely, počas posúdenia vplyvu však boli vznesené právne pochybnosti a predmetná možnosť sa nemohla prevziať do predkladaného návrhu.

¹² Vložiť odkaz na hodnotenie.

¹³ Súhrnná správa o konzultácii: Vložiť odkaz.

Medzi colnými orgánmi, políciou a orgánmi finančných spravodajských jednotiek vo všetkých členských štátoch sa uskutočnila cielenejšia konzultácia o možnosti rozšíriť vymedzenie pojmu peňažné prostriedky v hotovosti nad rámec meny a obchodovateľných finančných nástrojov na doručiteľa. Odpovede (72 z 27 členských štátov) boli vo všeobecnosti priaznivé a naznačovali, že zvolený prístup by mal umožniť jednoducho meniť zoznam spomínaných uchovávateľov hodnoty. Komisia navrhuje zohľadniť túto radu a rozšíriť vymedzenie pojmu peňažné prostriedky v hotovosti a v návrhu uvádza zoznam hlavných kategórií spolu so zoznamom zložiek v prílohe, ktorú možno meniť prostredníctvom delegovaného aktu s cieľom zohľadniť zmeny a zabezpečiť odolnosť nariadenia voči budúcim zmenám, zatiaľ čo dohľad sa umožní Európskemu parlamentu a Rade.

Na záver, Komisia bola v pravidelnom kontakte s národnými expertmi v oblasti kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti, odkedy pôvodné nariadenie o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti nadobudlo účinnosť. Títo experti v priebehu rokov poskytli hodnotný príspevok, ktorý bol pri príprave predkladaného návrhu zohľadnený.

• **Posúdenie vplyvu**

Vykonalo sa posúdenie vplyvu¹⁴ a výbor pre kontrolu regulácie vydal kladné stanovisko¹⁵.

Možnosti, ktoré sa vybrali na riešenie zistených problémov, sú zlučiteľné s fungovaním súčasného nariadenia o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti a v značnej miere by ho zlepšili bez toho, aby vznikla zbytočná administratívna záťaž. Toto by sa docielilo tak, že sa má:

- správne vykonávať odporúčanie FATF č. 32 o kuriéroch peňažných prostriedkov v hotovosti prostredníctvom opatrení založených na oznamovaní peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré sa posielajú nákladnou dopravou a zásielkami doručovanými kuriérom, čo by spolu s primeranými kontrolami a hodnotením poskytlo prehľad a kontrolu bez dodatočnej záťaže, ktorú by predstavovalo systematické oznamovanie,
- zjednodušiť a objasniť výmenu údajov, odhaľovanie aktérov a postup, ktorý sa má uplatniť,
- výslovne povoliť zaisťovať sumy nižšie ako stanovená hranica na základe vnútroštátnych právnych predpisov s dostatočne vysokou hranicou na prijatie opatrení,
- nanovo vymedziť pojem „peňažné prostriedky v hotovosti“ na základe objektívnych prvkov a zabezpečiť jeho odolnosť voči budúcim zmenám pomocou možnosti zahrnúť nové prvky delegovanými právnymi predpismi pod dohľadom Európskeho parlamentu a Rady,
- ponechať zodpovednosť za sankcie členským štátom, ktoré by mali oznámiť Komisii uplatniteľné vnútroštátne ustanovenia a každú zmenu, a
- zaručiť kvalitu budúcich hodnotení a väčšiu právnu istotu pre zainteresované strany tým, že sa formalizuje niekoľko ďalších podporných prvkov ako poskytovanie štatistik, jednotný formulár oznámenia a oznamovanie zmien sankcií za nesplnenie oznamovacej povinnosti, ktoré boli doteraz prevažne dobrovoľné.

¹⁴ Zhrnutie: Vložte odkaz, úplné znenie: vložte odkaz.

¹⁵ Vložte odkaz.

V súvislosti s administratívnou záťažou a nákladmi možno konštatovať, že opatrenia sa týkajú peňažných prostriedkov v hotovosti v sumách 10 000 EUR alebo viac, ktoré sa prepravujú cez vonkajšie hranice EÚ osobami alebo ako náklad/pošta, čo je spôsob prepravy, ktorý podniky používajú veľmi zriedkavo. Fyzická osoba sprevádzajúca zásielky peňažných prostriedkov v hotovosti musí v súčasnosti splniť oznamovaciu povinnosť. Skúsenosti ukazujú, že profesionálni kuriéri sú dostatočne oboznámení so svojimi povinnosťami a vo veľkej miere ich dodržia. Zavádzané povinné oznámenie pre zásielky peňažných prostriedkov v hotovosti prostredníctvom pošty/nákladnej dopravy je koncipované tak, aby orgánom umožnila vykonať kontroly a v prípade potreby žiadať o dokumentáciu. Neexistuje žiadna systematická povinnosť podať oznámenie a orgány môžu uplatniť diskrečnú právomoc (napr. v prípadoch zásielok medzi bankami). Keďže uvedený spôsob prepravy je pomerne zriedkavý a vzhľadom na navrhovaný prístup sa očakáva, že vplyv na profesionálnych kuriérov bude minimálny. Neočakáva sa žiadny osobitný vplyv na mikropodniky ani na malé a stredné podniky.

• Základné práva

Zamýšľané opatrenia pravdepodobne ovplyvnia tieto práva, ktoré sú zakotvené v týchto článkoch Charty základných práv Európskej únie (ďalej len: „charta“):

- rešpektovanie súkromného života, obdobia a rodinného života (článok 7 charty),
- ochranu osobných údajov (článok 8 charty),
- slobodu podnikania (článok 16 charty) a
- vlastnícke právo (článok 17 charty).

Uvedené práva ovplyvňuje viacero opatrení: občania môžu mať povinnosť podať oznámenie a poskytnúť osobné údaje, ktoré sa budú zaznamenávať, spracovávať a zasielať iným orgánom, zbierať sa bude viac informácií, ako v súčasnom systéme, v prípade podozrenia z trestnej činnosti v súvislosti s prenášanými sumami sa môžu orgány rozhodnúť dočasne zaistiť peňažné prostriedky v hotovosti, čo má vplyv na vlastnícke právo.

V článku 52 charty sa spresňuje, že každé obmedzenie uznaných práv a slobôd musí byť ustanovené zákonom, rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd, zodpovedať cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, a byť primerané.

Predkladaný návrh stanovuje právny základ a sleduje ciele všeobecného záujmu. Poskytuje niekoľko záruk týkajúcich sa použitia údajov vrátane povinnosti pre príslušné orgány (konajúce ako prevádzkovatelia údajov) zaručiť bezpečnosť údajov a zaobchádzať s nimi v súlade s povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo, obmedzením účelu a osobitným obdobím uchovávania.

Opatrenia dosahujú dôslednú rovnováhu medzi predmetnými právami a oprávnenými záujmami spoločnosti tým, že sa uplatňuje prístup, ktorý je efektívny (dosahuje cieľ), no práva ovplyvňuje čo možno najmenej.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny významný vplyv na rozpočet Európskej únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Komisia by monitorovala vykonávanie nariadenia a jeho uplatňovanie v úzkej spolupráci s členskými štátmi. Nepretržité a systematické monitorovanie by umožnilo určiť, či sa nariadenie uplatňuje podľa očakávaní, a včas riešiť problémy. Zbierali by sa faktické údaje na monitorovanie navrhovaných ukazovateľov (napr. štatistické informácie o registrovaných oznámeniach postúpené Komisii, kontroly v prípadoch, keď sa podá oznámenie, kontroly, pokiaľ oznámenie chýba, a výsledky kontrol, štatistické informácie o sankciách za nesplnenie oznamovacej povinnosti), a aby poskytli základ pre budúce hodnotenie nariadenia.

V návrhu sa stanovuje, že Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu päť rokov po nadobudnutí účinnosti nariadenia a následne každých päť rokov. V hodnotení sa posúdi, do akej miery boli ciele tohto nariadenia dosiahnuté.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

V článku 1 sa stanovujú ciele návrhu a objasňuje sa, že zámerom je zaviesť paralelný právny rámec k smernici o boji proti praniu špinavých peňazí, pokiaľ ide o pohyby peňažných prostriedkov v hotovosti cez vonkajšie hranice.

V článku 2 sa stanovuje vymedzenie niekoľkých pojmov, predovšetkým pojmu „peňažné prostriedky v hotovosti“. Aby sa zohľadnili zmeny v správaní páchatel'ov trestnej činnosti, ktorí sa pokúšajú vyhnúť sa oznamovacej povinnosti, stanovujú sa v ňom štyri všeobecné kategórie: mena, obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa, komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty a predplatené karty. Zložky druhej, tretej a štvrtej kategórie sú opísané v prílohe, ktorú možno meniť prostredníctvom delegovaného aktu pod dohľadom Rady a Európskeho parlamentu. Dôvodom tohto prístupu je, že páchatelia trestnej činnosti, ktorí sa pokúšajú vyhnúť povinnosti oznámiť menu, ju niekedy prevedú na vzácne komodity ako zlaté mince. Pokiaľ sa, ako sa navrhuje, zlaté mince a vysoko čisté tehly budú kontrolovať, páchatelia trestnej činnosti môžu hľadať iné spôsoby ako kontroly obísť s použitím iných komodít. Je nevyhnutné, aby v prípade preukázateľnej potreby bolo možné rýchlo prijať opatrenia v reakcii na tieto činnosti. Pri zvažovaní zmien prílohy Komisia túto potrebu porovná s jednoduchosťou vykonávania v praxi, kde príslušné orgány potrebujú mať technické prostriedky na rýchle určenie povahy komodity a jej hodnoty, a s proporionalitou opatrenia z hľadiska základných práv.

V článku 2 ods. i) sa pojem „trestná činnosť“ vymedzuje odkazom na činnosti uvedené v článku 3 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849. Navyše sa navrhuje vymedzenie pojmu „trestná činnosť“ na účely kriminalizácie prania špinavých peňazí (návrh na poznámku pod čiarou do smernice z 21. decembra 2016 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva [COM(2016) 826 final]. Po prijatí smernice o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva Komisia zhodnotí, či bude potrebné zrevidovať smernicu (EÚ) 2015/849 s cieľom zjednotiť vymedzenie pojmu „trestná činnosť“ s vymedzením uvedeným v smernici o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva.

V článku 3 sa vyžaduje, aby fyzické osoby oznamovali sumy 10 000 EUR alebo viac a spresňuje, akým spôsobom sa podáva oznámenie [písomne alebo elektronicky s použitím formulára stanoveného v súlade s článkom 15 písm. a)] a aké údaje bude potrebné poskytnúť.

V článku 4 sa ukladá povinnosť povinného oznámenia pre peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu (napr. peňažné prostriedky v hotovosti, ktoré sa posielajú nákladnou dopravou alebo v poštových balíkoch), ktorá príslušným orgánom umožní uplatniť diskrečnú právomoc a žiadať, aby odosielateľ, zamýšľaný príjemca alebo ich zástupca podali oznámenie v prípade, že sa stretnú so zásielkami peňažných prostriedkov v hotovosti v sumách 10 000 EUR alebo viac. Týmto prístupom sa zabezpečí, aby orgány mohli získať úplné informácie bez toho, aby sa uložila záťaž v podobe systematického oznamovania, napr. v prípade zásielok medzi uznanými finančnými inštitúciami. Ako v prípade oznámení podľa článku 3, navrhuje sa, aby sa povinné oznámenia podávali písomne alebo elektronicky s použitím formulára stanoveného v súlade s článkom 15 písm. a).

V článku 5 sa príslušným orgánom udeľuje kontrolná právomoc a spresňuje sa, že v prípadoch priestupkov, keď nebolo podané žiadne oznámenie, budú mať právomoc vypracovať oznámenie *ex offio*.

V článku 6 sa orgánom umožňuje zaznamenávať podrobnosti o pohyboch súm peňažných prostriedkov v hotovosti nižších, ako je hranica pre oznamovaciu povinnosť alebo povinné oznámenie. Vzhľadom na vplyv, ktorý to má na základné práva, a najmä pokiaľ ide o dočasné zaistenie peňažných prostriedkov v hotovosti podľa článku 7, každé opatrenie podlieha dostatočne vysokej hranici a vyžaduje si podozrenie z trestnej činnosti. Uplatňovať sa bude vymedzenie pojmu „trestnej činnosti“ uvedené v smernici o boji proti praniu špinavých peňazí (pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu alebo predikatívne trestné činy ako daňová trestná činnosť).

V článku 7 sa orgánom umožňuje dočasne zaistiť peňažné prostriedky v hotovosti v prípadoch, keď mala byť splnená oznamovacia povinnosť alebo podané povinné oznámenie, no nestalo sa tak, alebo – bez ohľadu na výšku sumy – keď existuje podozrenie z trestnej činnosti. Podrobné podmienky uvedeného zaistenia sa majú stanoviť vo vnútroštátnych právnych predpisoch, je však dôležité zdôrazniť, že ide výhradne o predbežné správne opatrenie, ktorého jediným cieľom je umožniť príslušným orgánom zaistiť peňažné prostriedky v hotovosti v časovom období medzi zistením nezrovnalosti a rozhodnutím iných orgánov, napríklad finančnej spravodajskej jednotky alebo justičných orgánov o tom, či existujú dostatočné dôvody na začatie vyšetrovania a súdne zhabanie alebo prepustenie. Každé takéto dočasné zaistenie musí byť odôvodnené odkazom na konkrétne okolnosti a bude podliehať účinnému prostriedku nápravy podľa vnútroštátneho práva. Keď príslušné orgány neprijmú rozhodnutie v lehote stanovenej pre dočasné zaistenie alebo v prípade, že prijmú rozhodnutie, že neexistuje dôvod na ďalšie zaistenie peňažných prostriedkov v hotovosti, poskytnú sa bezodkladne deklarantovi.

V článku 8 sa vyžaduje, aby príslušné orgány aktívne poskytovali informácie získané podľa článku 3, článku 4, článku 5 ods. 3 alebo článku 6 finančnej spravodajskej jednotke. Nie je dostatočné iba sprístupniť informácie finančnej spravodajskej jednotke. Informácie by mali byť prenášané v súlade s technickými pravidlami stanovenými v článku 15 písm. c).

V článku 9 sa stanovuje výmena informácií medzi príslušnými orgánmi, t. j. colnými správami a ďalšími orgánmi, ktoré členské štáty poverili uplatňovaním nariadenia (napr. príslušníci pohraničnej stráže, daňové orgány atď.) Vzhľadom na nadnárodnú povahu prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a na to, že do Únie je možné vstúpiť alebo ju opustiť cez jeden členský štát a následne sa v nej pohybovať bez ďalších kontrol, je na účely analýzy a predchádzania riziku nevyhnutné, aby sa informácie o priestupkoch (nesplnenie oznamovacej povinnosti, oznámenia *ex offio* alebo podozrenie z trestnej činnosti) sprístupňovali príslušným orgánom v iných členských štátoch. Príslušné orgány by takisto mali mať možnosť sprístupniť tieto informácie ďalším orgánom, ktoré sú

poverené vyšetrovaním trestnej činnosti vymedzenej v návrhu, no ktoré nie sú priamo určené za „príslušné orgány“, napr. polícia alebo daňové orgány (na účely odhaľovania daňových trestných činov a boja proti nim). Komisia by mala byť informovaná o každom podozrení z trestnej činnosti, ktorá by mohla mať nepriaznivý vplyv na finančné záujmy Únie. Príslušné orgány v rámci jedného a iných členských štátov by si takisto mali vymieňať anonymizované informácie a výsledky analýz rizika, ak skonštatujú, že hrozba predstavuje vysoké riziko v iných častiach Únie. Dané informácie by sa mali vymieňať v súlade s technickými pravidlami stanovenými podľa článku 15 písm. c), pričom použiť by sa mal formulár stanovený podľa článku 15 písm. d).

V článku 10 sa povoľuje výmena informácií s krajinami mimo EÚ, pod podmienkou súhlasu orgánov, ktoré pôvodne informácie zozbierali a pod podmienkou dodržiavania všetkých príslušných vnútroštátnych ustanovení a ustanovení Únie o prenose osobných údajov do krajín mimo EÚ.

V článku 11 sa spresňuje, že príslušné orgány, ktoré získajú údaje podľa tohto nariadenia budú konať ako prevádzkovateľ získaných osobných údajov a že na všetky informácie získané podľa tohto nariadenia sa vzťahuje služobné tajomstvo a musia byť primerane chránené. Informácie možno zverejniť len vtedy, keď to umožňujú vnútroštátne právne ustanovenia, najmä v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním.

V článku 12 sa spracovanie osobných údajov obmedzuje na účely predchádzania trestnej činnosti a boja proti nej. V článku takisto stanovuje obdobie uchovávanía údajov z oznámení a určuje sa, že trvá päť rokov.

V článku 13 sa stanovujú sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti. Novým prvkom je povinnosť členských štátov informovať Komisiu o každej zmene v ich ustanoveniach o sankciách po tom, čo nariadenie nadobudlo účinnosť. Členské štáty môžu ľubovoľne stanoviť sankcie, avšak každá sankcia sa vzťahuje len na nesplnenie oznamovacej povinnosti podľa nariadenia a mala by byť v tomto ohľade účinná, primeraná a odrádzajúca. Pri ukladaní sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti by orgány v súvislosti s neoznámenými peňažnými prostriedkami v hotovosti nemali predpokladať ani brať do úvahy existenciu alebo neexistenciu skrytých predikatívnych trestných činov. Sankcia neruší potrebu samostatného vyšetrovania vo veci možných trestných činov, ktoré nespadá do rozsahu pôsobnosti nariadenia. Členské štáty by pri určovaní sankcií za nesplnenie oznamovacej povinnosti mali zohľadniť príslušnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva.

V článku 14 sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované akty s cieľom umožniť jej, aby menila prílohu, v ktorej je uvedený zoznam zložiek vymedzenia pojmu „peňažné prostriedky v hotovosti“. Takáto pružnosť je potrebná, aby sa zabezpečila odolnosť nariadenia voči budúcim zmenám a aby sa tvorcom politik umožnilo rýchlo reagovať na nové trendy v trestnej činnosti a zohľadňovať vývoj medzinárodných noriem a najlepších postupov. Bude sa musieť preukázať potreba každej zmeny, čo je primeraný prístup, ktorým sa zabezpečí, že príslušné orgány budú schopné presadzovať akékoľvek doplnené ustanovenia v praxi, a dohľadu Európskeho parlamentu a Rady, ktoré majú právo vzniesť námietky po tom, čo budú informované o prijatí takéhoto aktu a môžu kedykoľvek delegovanú právomoc odvolať. Pred prijatím delegovaného aktu vykoná Komisia konzultácie s národnými expertmi z členských štátov v oblasti kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti, aby získala ich stanovisko.

V článku 15 sa prenášajú na Komisiu vykonávacie právomoci na stanovovanie opatrení na zabezpečenie jednotného uplatňovania kontrol tým, že sa okrem iného stanoví vzory pre formuláre na oznamovanie a podávanie oznámení, technické pravidlá výmeny informácií

(špecifikujúce aký elektronický systém sa má použiť) a pravidlá a formát, ktorý majú členské štáty používať, keď budú Komisii poskytovať anonymné štatistické informácie o oznámeniach a porušeníach.

V článku 16 sa zriaďuje Výbor pre kontrolu peňažných prostriedkov v hotovosti, do ktorého členské štáty vymenujú národných expertov a ktorý bude Komisii pomáhať pri vypracúvaní vykonávacích aktov.

Článok 17 sa týka poskytovania informácií Komisii a spresňuje sa v ňom, že členské štáty poskytnú Komisii informácie o príslušných orgánoch pre uplatňovanie nariadenia o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti a o sankciách stanovených pre prípad nesplnenia oznamovacej povinnosti. Členské štáty by mali Komisiu takisto priebežne informovať o všetkých následných zmenách. Komisii by sa mali takisto poskytovať anonymné štatistické údaje v intervale, ktorý sa určí vo vykonávacích ustanoveniach, najmenej však raz ročne.

Článok 18 sa týka hodnotiacich opatrení a spresňuje sa v ňom, že Komisia pošle správu Európskemu parlamentu a Rade päť rokov po nadobudnutí účinnosti nariadenia a následne každých päť rokov.

Článkom 19 sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005.

V článku 20 sa spresňuje, že nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho prijatí. Nariadenie nadobudne účinnosť tak, ako stanoví zákonodarca.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 33 a článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Jednou z priorít Únie je podpora harmonického, udržateľného a inkluzívneho rozvoja vnútorného trhu ako priestoru, v ktorom sa tovar, osoby, služby a kapitál môžu pohybovať voľne a bezpečne.
- (2) Opätovné uvádzanie nezákonných príjmov do ekonomiky a presmerovanie peňazí na financovanie nezákonných činností spôsobujú narušenie a nevýhody plynúce z nekalej súťaže občanom a podnikom dodržiavajúcim zákon, a preto predstavujú hrozbu pre fungovanie vnútorného trhu. Okrem toho napomáhajú trestné a teroristické činnosti, ktoré ohrozujú bezpečnosť občanov Únie. Únia preto prijala opatrenia na svoju ochranu.
- (3) Jedným z hlavných pilierov týchto opatrení bola smernica Rady 91/308/EHS³, ktorou sa stanovil súbor opatrení a povinností pre finančné inštitúcie, právnické osoby a určité profesie, ktoré sa týkajú *inter alia* ustanovení o transparentnosti, vedení záznamov a princípe „poznaj svojho klienta“, a povinnosť nahlasovať podozrivé transakcie vnútroštátnym finančným spravodajským jednotkám, ktoré sú zriadené ako centrá na posudzovanie týchto transakcií, spoluprácu s ich partnermi v iných krajinách a v prípade potreby kontaktovanie súdnych orgánov. Odvtedy bola táto smernica zmenená a nahradená následnými opatreniami. V súčasnosti sa ustanovenia na predchádzanie praniu špinavých peňazí stanovujú v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849⁴.

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Smernica Rady 91/308/EHS z 10. júna 1991 o predchádzaní zneužívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí (Ú. v. ES L 166, 28.6.1991, s. 77).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaní finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

- (4) Vzhľadom na riziko, že uplatňovanie smernice Rady 91/308/EHS by viedlo k zvýšenému pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti na nezákonné účely, čo by mohlo predstavovať hrozbu pre finančný systém a vnútorný trh, uvedená smernica bola doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005⁵. Uvedené nariadenie má za cieľ predchádzať praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a odhaľovať ich, a to tak, že zavádza systém kontrol uplatniteľný na fyzické osoby, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu, a prepravujú pri tom peňažné prostriedky v hotovosti alebo obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa v hodnote 10 000 EUR alebo viac alebo ekvivalent tejto hodnoty v iných menách.
- (5) Nariadením (ES) č. 1889/2005 sa v Spoločenstve vykonávali medzinárodné normy pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré vypracovala Finančná akčná skupina (FATF).
- (6) V smernici (EÚ) 2015/849 sa určuje a opisuje niekoľko trestných činností, z ktorých príjmy sa môžu stať predmetom prania špinavých peňazí alebo sa môžu použiť na financovanie terorizmu. Príjmy z týchto trestných činností sa často prepravujú cez vonkajšie hranice Únie, aby sa stali predmetom prania alebo aby sa použili na financovanie terorizmu. Toto nariadenie by malo tieto skutočnosti zohľadniť a stanoviť systém pravidiel, ktorý by nielen prispeli k predchádzaniu prania špinavých peňazí a financovania terorizmu ako takého, takisto by však uľahčili odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činností určených v smernici (EÚ) 2015/849.
- (7) FATF bola zriadená na samite G7 v Paríži v roku 1989 ako medzivládny orgán, ktorý stanovuje štandardy a podporuje účinné vykonávanie právnych, regulačných a operačných opatrení na boj proti praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu a ďalšie súvisiace hrozby pre integritu medzinárodného finančného systému. Viaceré členské štáty sú členmi FATF alebo sú v nej zastúpené prostredníctvom regionálnych orgánov. Únia je vo FATF zastúpená Komisiou a zaviazala sa účinne vykonávať jej odporúčania. Na úrovni FATF v odporúčaní č. 32 o kuriéroch sa špecifikuje, že by mali byť zavedené pravidlá so zreteľom na primerané kontroly cezhraničného pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti.
- (8) Ustanovenia nariadenia (ES) č. 1889/2005 by mali zohľadniť vývoj, ktorý sa zaznamenal v dôsledku pokroku v poznatkoch o mechanizmoch používaných na cezhraničný prevod nezákonne získanej hodnoty a z toho plynúcich zmien zavedených do odporúčaní FATF, zmien právneho rámca zavedených smernicou (EÚ) 2015/849, ako aj vypracovania nových najlepších postupov a na základe hodnotenia existujúcich právnych predpisov. Vzhľadom na rozsiahly charakter zmien, ktoré by boli potrebné, by sa uvedené nariadenie malo zrušiť a nahradiť novým nariadením.
- (9) Toto nariadenie neovplyvňuje schopnosť členských štátov stanoviť dodatočné vnútroštátne kontroly pohybov peňažných prostriedkov v hotovosti v rámci Únie za predpokladu, že tieto kontroly sú v súlade so základnými slobodami Únie, najmä s článkom 63 a článkom 65 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
- (10) Toto nariadenie sa netýka opatrení, ktoré prijme Únia alebo členské štáty a ktoré obmedzujú pohyby kapitálu v prípade vážnych ťažkostí spôsobených fungovaním hospodárskej alebo menovej únie podľa článku 66 Zmluvy o fungovaní Európskej

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 z 26. októbra 2005 o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Spoločenstva alebo vystupujú zo Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 309, 25.11.2005, s. 9).

únie alebo v prípade náhlej krízy v platobnej bilancii podľa článku 143 a článku 144 tej istej zmluvy.

- (11) Colné orgány by mali aj naďalej pôsobiť ako príslušné orgány na účely tohto nariadenia, vzhľadom na ich prítomnosť na vonkajších hraniciach Únie, ich odborné znalosti pri vykonávaní kontrol cestujúcich a nákladu prekračujúcich vonkajšie hranice a na skúsenosti získané pri uplatňovaní nariadenia (ES) č. 1889/2005. Členské štáty by zároveň mali aj naďalej mať možnosť vymenovať iné vnútroštátne orgány prítomné na vonkajších hraniciach, aby pôsobili ako príslušné orgány.
- (12) Jedným z kľúčových pojmov tohto nariadenia je pojem „peňažné prostriedky v hotovosti“, ktorý by mal byť vymedzený tak, aby zahŕňal štyri kategórie: mena, obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa, komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty a určité typy predplatených kariet. Vzhľadom na svoje vlastnosti budú určité obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa, komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty, ako aj predplatené karty, ktoré nie sú prepojené s bankovým účtom, pravdepodobne používané namiesto meny ako anonymné prostriedky na prevod hodnoty cez vonkajšie hranice, ktoré sa nedajú vypátrať s použitím klasického systému dohľadu zo strany orgánov verejnej moci. V tomto nariadení by sa mali stanoviť základné prvky vymedzenia pojmu „peňažné prostriedky v hotovosti“ a zároveň by sa Komisii malo umožniť meniť vedľajšie zložky v reakcii na snahy páchatel'ov trestnej činnosti a ich spoločníkov obísť opatrenie, ktorým sa kontroluje iba jeden typ vysoko likvidných uchovávatel'ov hodnoty tak, že cez vonkajšie hranice prenesú iný typ. Ak sa zistí dôkaz o takejto činnosti značného rozsahu, je nevyhnutné rýchlo prijať opatrenia na nápravu situácie.
- (13) Obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa sú finančné nástroje umožňujúce osobe, ktorá ich má fyzicky v držbe, žiadať o platbu finančnej sumy bez toho, aby sa registrovalo alebo uvádzalo jej meno. Dajú sa ľahko použiť na prevod značných hodnôt a čo sa týka rizika zneužitia, likvidity a anonymity, s menou sú si výrazne podobné.
- (14) Komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty sú tovary, ktoré sa vyznačujú vysokým pomerom medzi svojou hodnotou a svojím objemom a pre ktoré existuje ľahko dostupný medzinárodný obchodný trh, na ktorom ich možno jednoducho zameniť za menu, a to len s miernymi transakčnými nákladmi. Takéto komodity sa väčšinou predkladajú v štandardizovanej podobe s väčšinou predkladajú v štandardizovanej podobe, ktorá umožňuje rýchle overenie ich hodnoty.
- (15) Predplatené karty sú karty neuvádzajúce meno majiteľa uchováajúce peňažnú hodnotu alebo zdroje, ktoré možno použiť na platobné transakcie, na účely nadobudnutia tovaru alebo služieb alebo na vyplatenie meny, ktoré nie sú prepojené s bankovým účtom. Často sa používajú na rôzne zákonné účely a niektoré z týchto nástrojov takisto predstavujú jasný spoločenský záujem. Predplatené karty sú teda ľahko prevoditeľné a dajú sa použiť na prevod značnej hodnoty cez vonkajšie hranice. Je preto potrebné predplatené karty zahrnúť do vymedzenia pojmu peňažné prostriedky v hotovosti. Tak sa zabezpečí možnosť rozšíriť opatrenia na určité typy predplatených kariet, pokiaľ je to odôvodnené a s náležitým ohľadom na proporionalitu a presaditeľnosť v praxi.
- (16) Na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu by sa fyzickým osobám, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu, mala uložiť oznamovacia povinnosť. Aby sa predišlo prílišnému obmedzeniu voľného pohybu alebo neprimeranému zaťažovaniu občanov a orgánov administratívnymi formalitami, táto

povinnosť by mala podliehať hranici 10 000 EUR alebo ekvivalentu tejto sumy v komoditách používaných ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty, obchodovateľných finančných nástrojoch na doručiteľa, hodnote na predplatených kartách alebo v iných menách. Mala by sa vzťahovať na fyzické osoby, ktoré takéto sumy majú pri sebe alebo ich prepravujú v batožine alebo v dopravnom prostriedku, v ktorom prekračujú vonkajšiu hranicu. Mali by byť povinné sprístupniť peňažné prostriedky v hotovosti príslušným orgánom na kontrolu.

- (17) V prípade pohybov peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu ich majiteľa, odosielateľa, zamýšľaného príjemcu alebo ich zástupcu, napríklad takých, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu, v poštových balíkoch, kuriérskych zásielkach, batožine bez sprievodu alebo ako náklad v kontajneroch, by mali mať príslušné orgány na vonkajšej hranici právomoc žiadať, aby odosielateľ alebo príjemca alebo ich zástupca splnili oznamovaciu povinnosť. Takéto oznámenie by malo zahŕňať niekoľko prvkov, napr. pôvod, miesto určenia, hospodársky pôvod a zamýšľané použitie finančných prostriedkov, ktoré nezahŕňa bežná dokumentácia predkladaná colným orgánom ako prepravné doklady a colné vyhlásenia. Príslušným orgánom sa tak umožní vykonať analýzu rizika a sústrediť svoje úsilie na zásielky, ktoré považujú za najrizikovejšie, bez toho, aby sa ukladali systematické dodatočné formality. Povinné oznámenie by malo podliehať hranici v rovnakej výške, aká sa stanovila pre peňažné prostriedky v hotovosti prepravované fyzickými osobami.
- (18) Na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia je nevyhnutné, aby sa zaznamenávalo niekoľko štandardizovaných prvkov údajov týkajúcich sa pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti, napríklad osobné údaje majiteľa, príjemcu, hospodársky pôvod a zamýšľané použitie peňažných prostriedkov v hotovosti.
- (19) Pokiaľ ide o oznamovaciu povinnosť a povinné oznámenia, príslušné orgány by mali mať právne zaručenú právomoc vykonávať všetky potrebné kontroly osôb, ich batožiny, dopravného prostriedku, v ktorom prekračujú vonkajšiu hranicu a každej zásielky alebo schránky bez sprievodu, ktorá sa cez túto hranicu prepravuje a ktorá by mohla obsahovať peňažné prostriedky v hotovosti, alebo dopravného prostriedku, ktorým sa prepravujú. V prípade nesplnenia daných povinností by príslušné orgány mali vypracovať oznámenie *ex offa*, aby mohli následne postúpiť príslušné informácie iným orgánom.
- (20) Ak zistia sumy peňažných prostriedkov v hotovosti nižšie ako daná hranica, ale existuje podozrenie, že dané peňažné prostriedky v hotovosti môžu mať spojitosť s trestnou činnosťou podľa vymedzenia v tomto nariadení, príslušné orgány by mali mať možnosť zaznamenať nevyhnutné informácie o osobách prepravujúcich peňažné prostriedky v hotovosti ako ich totožnosť a štátnu príslušnosť a údaje o použitých dopravných prostriedkoch ako typ dopravného prostriedku, miesto odchodu a miesto určenia.
- (21) Uvedené informácie by sa mali postúpiť finančnej spravodajskej jednotke predmetného členského štátu. Tieto jednotky sú určené ako centrálné prvky v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktoré prijímajú a spracúvajú informácie z rôznych zdrojov, napríklad z finančných inštitúcií, a analyzujú ich s cieľom stanoviť, či existuje dôvod na ďalšie vyšetrovanie, ktorý nemusel byť zrejmý príslušným orgánom, ktoré podľa tohto nariadenia zbierajú oznámenia a vykonávajú kontroly.
- (22) Odhalenie sumy nižšej ako stanovená hranica v situáciách, keď existuje podozrenie z trestnej činnosti, je v tomto kontexte veľmi dôležité. Mala by sa preto umožniť aj výmena informácií týkajúcich sa súm nižších ako stanovená hranica s príslušnými orgánmi v iných členských štátoch, ak existuje podozrenie z trestnej činnosti.

- (23) Vzhľadom na to, že pohyby peňažných prostriedkov v hotovosti podliehajúce kontrolám podľa tohto nariadenia sa uskutočňujú cez vonkajšiu hranicu, a vzhľadom na to, že pre orgány je zložité konať, keď peňažné prostriedky v hotovosti opustia miesto vstupu alebo výstupu a na riziko spojené s nezákonným použitím hoci aj malých súm, by príslušné orgány mali mať možnosť dočasne zhabať a zadržať peňažné prostriedky v hotovosti za určitých okolností pod podmienkou, že existuje systém bŕzd a protiváh: po prvé, ak sa nespĺnila oznamovacia povinnosť alebo povinnosť povinného oznámenia, a po druhé, ak existuje podozrenie z trestnej činnosti bez ohľadu na sumu alebo na to, či peňažné prostriedky v hotovosti prepravuje fyzická osoba alebo sú bez sprievodu. Vzhľadom na povahu takéhoto dočasného zhabania a zadržania a na vplyv, aký by mohlo mať na slobodu pohybu a vlastnícke právo, by sa trvanie zadržania malo obmedziť na absolútne najkratší čas, ktorý iné príslušné orgány potrebujú, aby stanovili, či existuje dôvod na ďalšiu intervenciu ako vyšetrovanie alebo zhabanie peňažných prostriedkov v hotovosti na základe iných právnych nástrojov. Rozhodnutie dočasne zadržať peňažné prostriedky v hotovosti podľa tohto nariadenia by malo sprevádzať odôvodnenie a mali by sa v ňom primerane opisovať špecifické okolnosti, ktoré opatrenie podmienili. Ak sa do konca časovej lehoty neprijme žiadne rozhodnutie vo veci ďalších opatrení alebo ak príslušné orgány rozhodnú, že neexistuje opodstatnenie pre dlhšie zadržiavanie peňažných prostriedkov v hotovosti, mali by sa bezodkladne poskytnúť deklarantovi.
- (24) Je zásadné, aby príslušné orgány, ktoré zbierajú informácie v súlade s týmto nariadením včas poskytovali tieto informácie vnútroštátnej finančnej spravodajskej jednotke, aby jej tak umožnili ich ďalšiu analýzu a porovnanie s inými údajmi, ako sa predpokladá v smernici (EÚ) 2015/849.
- (25) Príslušné orgány by v prípadoch, v ktorých zaznamenajú nesplnenie oznamovacej povinnosti alebo povinnosti povinného oznámenia, alebo v ktorých existuje podozrenie z trestnej činnosti, mali mať možnosť poskytnúť prostredníctvom vhodných kanálov tieto informácie orgánom zodpovedným za boj proti predmetnej trestnej činnosti. Takáto výmena údajov je primeraná, vzhľadom na to, že páchatelia, ktorí porušili oznamovaciu povinnosť a boli zadržaní v jednom z členských štátov, si na vstup do Únie alebo výstup z nej pravdepodobne vyberú iný členský štát, ktorého príslušné orgány si nie sú vedomé ich predošlých priestupkov. Výmena týchto informácií by s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie vo všetkých členských štátoch mala byť povinná. V prípade, že existuje podozrenie, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, ktorá by mohla mať nepriaznivý dosah na finančné záujmy Únie, informácie by mali byť takisto sprístupnené Komisii. S cieľom lepšie dosiahnuť preventívne a odrádzajúce ciele tohto nariadenia čo sa týka obchádzania oznamovacej povinnosti by si členské štáty a Komisia mali povinne vymieňať anonymizované informácie o riziku a výsledky analýz rizika.
- (26) Mala by sa umožniť výmena informácií medzi príslušným orgánom členského štátu alebo Komisiou a orgánmi tretích krajín, vzhľadom na existenciu vhodných záruk. Takéto výmeny informácií by mali byť dovolené len pod podmienkou, že sú v súlade s príslušnými vnútroštátnymi ustanoveniami a ustanoveniami Únie o základných právach a prenose osobných údajov, a len so súhlasom orgánov, ktoré informácie získali. Komisia by mala byť informovaná o každej výmene informácií s tretími krajinami v zmysle tohto nariadenia.
- (27) Vzhľadom na povahu vyzbieraných informácií a na oprávnené očakávanie deklarantov, že s ich osobnými údajmi a informáciami o sumách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vniesli do Únie alebo z nej vyniesli, sa bude

zaobchádzať dôverne by príslušné orgány mali zabezpečiť dostatočné záruky o tom, že splnomocnení zástupcovia, ktorí si vyžadujú prístup k týmto informáciám, budú dodržiavať služobné tajomstvo, a mali by informácie primerane zabezpečiť proti neoprávnenému prístupu, použitiu alebo odovzdávaniu. Pokiaľ nie je uvedené inak v tomto nariadení alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch, najmä v oblasti súdnych konaní, informácie by sa nemali zverejňovať bez povolenia orgánu, ktorý ich zozbieral. Každý zber, zverejňovanie, prenos, odovzdávanie a ďalšie spracovanie osobných údajov v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by malo podliehať požiadavkám uvedeným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS⁶ a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001⁷.

- (28) Na účely analýz, ktoré vykonávajú finančné spravodajské jednotky, a aby sa orgánom v iných členských štátoch umožnilo kontrolovať a vynucovať oznamovaciu povinnosť, najmä pokiaľ ide o deklarantov, ktorí sa už v minulosti dopustili porušenia tejto povinnosti, je nevyhnutné, aby sa údaje z oznámení uchovávali po dostatočne dlhý čas a aby sa tak príslušným orgánom umožnilo efektívne viesť vyšetrovania. Spracovávanie osobných údajov podľa tohto nariadenia slúži na rovnaké účely ako ich spracovávanie podľa smernice (EÚ) 2015/849. Podľa tejto smernice finančné spravodajské jednotky uchovávajú dáta, ktoré im poskytli „povinné subjekty“, päť rokov. Aby bolo kontrolovanie a vynucovanie oznamovacej povinnosti účinné, obdobie uchovávania údajov z oznámení by malo byť jednotné s obdobím stanoveným v smernici (EÚ) 2015/849.
- (29) S cieľom podporiť dodržiavanie povinnosti a odrádzať od jej obchádzania by mali členské štáty zaviesť sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti alebo opomenutie povinného oznámenia. Sankcie by sa mali vzťahovať len na nesplnenie si oznamovacej povinnosti alebo opomenutie povinného oznámenia podľa tohto nariadenia a do úvahy by sa nemala brať trestná činnosť, ktorá by mohla byť spojená s peňažnými prostriedkami v hotovosti, ktoré by mohli byť predmetom ďalšieho vyšetrovania a ďalších opatrení mimo rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Mali by byť účinné, primerané a odrádzajúce a nemali by prekračovať mieru potrebnú na podporu dodržiavania povinnosti.
- (30) S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie kontrol a efektívne spracovávanie, prenos a analýzu oznámení príslušnými orgánmi, by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci na prijatie vzoru formulárov oznámení, na určenie kritérií spoločného rámca pre riadenie rizík, na ustanovenie technických pravidiel a modalít a vzoru formulára, ktorý sa má používať pre oznámenia, výmenu informácií a na stanovenie pravidiel, ktorými sa má riadiť poskytovanie štatistických informácií Komisii a spôsobu, ktorým sa má uskutočňovať. To by malo zahŕňať zriadenie náležitého elektronického systému. Tieto právomoci by sa mali uplatňovať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁸.
- (31) S cieľom rýchlo zvážiť budúce zmeny medzinárodných noriem, ako ich stanovuje finančná akčná skupina na boj proti praniu špinavých peňazí, alebo riešiť obchádzanie

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

tohto nariadenia použitím likvidných uchovávateľov hodnoty, ktoré nie sú zahrnuté v definícii „peňažných prostriedkov v hotovosti“ by sa na Komisiu by sa mala preniesť právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pokiaľ ide o uvedenú definíciu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016⁹. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (32) Únia môže prijímať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako sa stanovuje v článku 5 Zmluvy o Európskej únii, keďže ciele tohto nariadenia sa nemôžu dostatočne splniť členské štáty samostatne, ale lepšie sa dajú dosiahnuť na úrovni Únie z dôvodu nadnárodných rozmerov prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a z dôvodu špecifik vnútorného trhu a jeho základných slobôd, ktoré sa môžu plne vykonávať len ak sa zabezpečí, že pre peňažné prostriedky v hotovosti prechádzajúce cez vonkajšie hranice Únie sa neukladá žiadne príliš rozdielne zaobchádzanie. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (33) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v článku 6 Zmluvy o Európskej únii a prevzaté Chartou základných práv Európskej únie, najmä jej hlavou II.
- (34) Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov bol konzultovaný v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 a vydal stanovisko¹⁰.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1 *Predmet úpravy*

Týmto nariadením sa stanovuje systém kontrol, pokiaľ ide o peňažné prostriedky v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie, resp. opúšťajú Úniu, a to s cieľom doplniť právny rámec na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ktorý sa stanovuje v smernici (EÚ) 2015/849.

Článok 2 *Vymedzenie pojmov*

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 - a) „peňažné prostriedky v hotovosti“ sú
 - mena,
 - obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa uvedené v prílohe I,
 - komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty uvedené v prílohe I,
 - predplatené karty uvedené v prílohe I;

⁹ Ref. na Ú. v. [L 123/1]

¹⁰ Ú. v. EÚ C , , s. .

- b) „vstupujúce do Únie, resp. opúšťajúce Úniu“ je pohyb smerom z územia nachádzajúceho sa mimo územia, na ktoré sa vzťahuje článok 355 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, na územie, na ktoré sa vzťahuje článok 355 uvedenej zmluvy, resp. je to pohyb smerom z územia, na ktoré sa vzťahuje článok 355 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, na územie nachádzajúce sa mimo územia, na ktoré sa vzťahuje článok 355 uvedenej zmluvy;
 - c) „mena“ sú bankovky a mince, ktoré sú v obehu ako prostriedok výmeny, resp. ktoré boli v obehu ako prostriedok výmeny a ktoré stále možno vymeniť prostredníctvom finančných inštitúcií alebo centrálnych bánk za bankovky a mince, ktoré sú v obehu ako prostriedok výmeny;
 - d) „obchodovateľný finančný nástroj na doručiteľa“ je iný nástroj ako mena, ktorý oprávňuje jeho držiteľa nárokovat' si finančnú sumu pri predložení daného nástroja, a to bez toho, aby musel preukázať svoju totožnosť alebo nárok na uvedenú sumu;
 - e) „komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty“ sú tovary, ktoré sa vyznačujú vysokým pomerom medzi svojou hodnotou a svojím objemom a ktoré možno jednoducho zameniť za menu na prístupných obchodných trhoch, a to len s nízkymi transakčnými nákladmi;
 - f) „predplatené karty“ sú karty neuvádzajúce meno majiteľa uchovávajúce peňažnú hodnotu alebo zdroje, ktoré možno použiť na platobné transakcie, na účely nadobudnutia tovaru alebo služieb alebo na vyplatenie meny, ktoré nie sú prepojené s bankovým účtom;
 - g) „príslušné orgány“ sú colné orgány členských štátov a akékoľvek iné orgány oprávnené členským štátom na uplatňovanie tohto nariadenia;
 - h) „peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu“ sú peňažné prostriedky v hotovosti, ktoré sú súčasťou zásielky, ktorú nesprevádza majiteľ, odosielateľ ani zamýšľaný príjemca týchto peňažných prostriedkov v hotovosti;
 - i) „trestná činnosť“ je ktorákoľvek z činností uvedených v článku 3 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/849;
 - j) „finančná spravodajská jednotka“ je jednotka zriadená v členskom štáte na účely vykonávania článku 32 smernice (EÚ) 2015/849.
2. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14 s cieľom zmeniť prílohu I tak, aby boli zohľadnené nové trendy v oblasti prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu v zmysle ich vymedzenia v článku 1 ods. 3, 4 a 5 smernice (EÚ) 2015/849, resp. najlepšie postupy v oblasti predchádzania praniu špinavých peňazí alebo financovaniu terorizmu, ako aj aby sa páchatel'om trestnej činnosti zabránilo vo využívaní obchodovateľných finančných nástrojov na doručiteľa, komodít používaných ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty alebo predplatených kariet na obchádzanie povinností stanovených v článkoch 3 a 4.

Článok 3 *Oznamovacia povinnosť*

1. Akákoľvek fyzická osoba, ktorá vstupuje do Únie, resp. opúšťa Úniu, a prepravuje peňažné prostriedky v hotovosti s hodnotou 10 000 EUR alebo viac, či už u seba, vo svojej batožine alebo vo svojom dopravnom prostriedku, oznámi tieto peňažné prostriedky v hotovosti príslušným orgánom členského štátu, cez ktorý vstupuje do

Únie, resp. cez ktorý Úniu opúšťa, pričom ich sprístupní na účely kontroly. Oznamovacia povinnosť sa nepovažuje za splnenú, ak sa poskytnú nesprávne alebo neúplné informácie, resp. ak peňažné prostriedky neboli na účely kontroly sprístupnené.

2. Oznámenie uvedené v odseku 1 obsahuje informácie o:
 - a) deklarantovi vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - b) majiteľovi peňažných prostriedkov v hotovosti vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - c) zamýšľanom príjemcovi peňažných prostriedkov v hotovosti vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - d) sume a povahe peňažných prostriedkov v hotovosti;
 - e) pôvode a zamýšľanom použití peňažných prostriedkov v hotovosti;
 - f) dopravnej trase;
 - g) dopravnom prostriedku.
3. Tieto informácie sa poskytnú písomne, resp. elektronicky, a to s použitím formulára stanoveného podľa článku 15 písm. a). Deklarantovi sa na požiadanie poskytne potvrdená kópia.

Článok 4 *Povinné oznámenie*

1. V prípade, že do Únie bez sprievodu vstupujú, resp. Úniu opúšťajú, peňažné prostriedky v hotovosti s hodnotou 10 000 EUR alebo viac, môžu príslušné orgány členského štátu, cez ktorý tieto peňažné prostriedky v hotovosti vstupujú do Únie, resp. cez ktorý Úniu opúšťajú, na základe analýzy rizika požadovať, aby ich odosielateľ, ich príjemca alebo ich zástupca vyhovel povinnému oznámeniu. Oznamovacia povinnosť sa nepovažuje za splnenú, ak sa poskytnú nesprávne alebo neúplné informácie, resp. ak peňažné prostriedky neboli na účely kontroly sprístupnené.
2. Oznámenie uvedené v odseku 1 obsahuje informácie o:
 - a) deklarantovi vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - b) majiteľovi peňažných prostriedkov v hotovosti vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - c) odosielateľovi peňažných prostriedkov v hotovosti vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - d) príjemcovi alebo zamýšľanom príjemcovi peňažných prostriedkov v hotovosti vrátane celého mena, adresy, dátumu a miesta narodenia a štátnej príslušnosti;
 - e) sume a povahe peňažných prostriedkov v hotovosti;
 - f) pôvode a zamýšľanom použití peňažných prostriedkov v hotovosti.

3. Tieto informácie sa poskytnú písomne, resp. elektronicky, a to s použitím formulára stanoveného podľa článku 15 písm. a). Deklarantovi sa na požiadanie poskytne potvrdená kópia.

Článok 5 *Právomoci príslušných orgánov*

1. S cieľom overiť dodržiavanie povinnosti stanovenej v článku 3 sú príslušné orgány oprávnené, a to v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch, kontrolovať fyzické osoby, ich batožinu a ich dopravné prostriedky.
2. Na účely vykonávania povinného oznámenia stanoveného v článku 4 sú príslušné orgány oprávnené, a to v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch, kontrolovať akékoľvek zásielky, schránky alebo dopravné prostriedky, ktoré môžu obsahovať peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu.
3. V prípade nesplnenia povinnosti podľa článku 3 alebo povinného oznámenia podľa článku 4 príslušné orgány písomne alebo v elektronickej forme samé vypracujú oznámenie (oznámenie *ex offio*), ktoré bude podľa možnosti obsahovať informácie uvedené v článku 3 ods. 2, resp. v článku 4 ods. 2.
4. Kontroly budú vychádzať predovšetkým z analýzy rizika, s cieľom identifikovať a vyhodnotiť riziká a vytvoriť potrebné protopatrenia, a budú sa realizovať v rámci spoločného rámca pre riadenie rizík v súlade s kritériami stanovenými podľa článku 15 písm. b).

Článok 6 *Sumy nižšie ako stanovená hranica*

1. V prípade, že príslušné orgány zistia, že určitá fyzická osoba vstupuje do Únie, resp. Úniu opúšťa, so sumou peňažných prostriedkov v hotovosti pod hranicou uvedenou v článku 3, a ak sú na základe analýzy rizika náznaky, že tieto peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, príslušné orgány zaznamenajú túto informáciu, celé meno, adresu, dátum a miesto narodenia a štátnu príslušnosť tejto osoby, ako aj informáciu o použitom dopravnom prostriedku.
2. V prípade, že príslušné orgány zistia, že určitá zásielka peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu v sume pod hranicou uvedenou v článku 4 vstupuje do Únie, resp. Úniu opúšťa, a ak sú na základe analýzy rizika náznaky, že tieto peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, príslušné orgány zaznamenajú túto informáciu, celé meno, adresu, dátum a miesto narodenia a štátnu príslušnosť odosielateľa, zamýšľaného príjemcu, resp. ich zástupcu, ako aj informáciu o tom, aký druh zásielky bol použitý.

Článok 7 *Dočasné zadržanie peňažných prostriedkov v hotovosti zo strany príslušných orgánov*

1. Príslušné orgány môžu zhabať a dočasne zadržať peňažné prostriedky v hotovosti prostredníctvom správneho rozhodnutia v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch v prípade, že:
 - a) nebola splnená povinnosť stanovená v článku 3, resp. 4, alebo

- b) sú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, bez ohľadu na to, či ich prepravuje fyzická osoba, resp. či ide o peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu.
2. Správne rozhodnutie podľa odseku 1 bude sprevádzať uvedenie dôvodov, oznámi sa dotknutej osobe v čase jeho vydania, a bude možné voči nemu uplatniť účinný prostriedok nápravy v súlade s postupmi stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch.
 3. Obdobie dočasného zadržania musí výhradne trvať len po čas, ktorý je potrebný, na to, aby príslušné orgány určili, či si okolnosti daného prípadu vyžadujú ďalšie zadržiavanie. Maximálne trvanie dočasného zadržania sa stanoví vo vnútroštátnych právnych predpisoch, nesmie byť však dlhšie ako 30 dní. V prípade, že sa počas tohto obdobia neurčí, či si okolnosti daného prípadu vyžadujú ďalšie zadržiavanie, resp. v prípade, že sa určilo, že si okolnosti daného prípadu nevyžadujú ďalšie zadržiavanie, zadržiavané peňažné prostriedky v hotovosti sa bezodkladne poskytnú deklarantovi.

Článok 8

Poskytovanie informácií finančnej spravodajskej jednotke

1. Príslušné orgány zaznamenajú informácie získané podľa článku 3, článku 4, článku 5 ods. 3 alebo článku 6 a poskytnú ich finančnej spravodajskej jednotke členského štátu, v ktorom boli získané, a to v súlade s technickými pravidlami stanovenými podľa článku 15 písm. c).
2. Informácie uvedené v odseku 1 sa oznámia čo najskôr, najneskôr však do jedného mesiaca odo dňa, keď boli zhromaždené.

Článok 9

Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi a s Komisiou

1. Príslušný orgán každého členského štátu oznámi elektronickými prostriedkami príslušným orgánom všetkých ostatných členských štátov tieto informácie:
 - a) oznámenia *ex off*o vypracované podľa článku 5 ods. 3;
 - b) informácie zhromaždené podľa článku 6;
 - c) oznámenia získané podľa článku 3 alebo 4, v prípade, že sú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou;
 - d) anonymizované informácie o riziku a výsledky analýzy rizika.
2. V prípade, že sú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, ktorá by mohla mať nepriaznivý vplyv na finančné záujmy Únie, poskytnú sa informácie uvedené v odseku 1 aj Komisii.
3. Príslušný orgán oznámi informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 v súlade s technickými pravidlami stanovenými podľa článku 15 písm. c), pričom použije formulár stanovený podľa článku 15 písm. d).
4. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa oznámia čo najskôr, najneskôr však do jedného mesiaca odo dňa, keď boli zhromaždené.

Článok 10

Výmena informácií s tretími krajinami

1. Členské štáty alebo Komisia môžu v rámci vzájomnej administratívnej pomoci oznámiť tretej krajine ďalej uvedené informácie, pod podmienkou, že na to udelí súhlas príslušný orgán, ktorý tieto informácie od deklaranta alebo jeho zástupcu získal, a pod podmienkou, že takéto oznámenie je v súlade s príslušnými vnútroštátnymi ustanoveniami a ustanoveniami Únie o prenose osobných údajov do tretích krajín:
 - a) oznámenia *ex offio* vypracované podľa článku 5 ods. 3;
 - b) informácie zhromaždené podľa článku 6;
 - c) oznámenia získané podľa článku 3 alebo 4, v prípade, že sú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s praním špinavých peňazí alebo financovaním terorizmu.
2. Členské štáty akékoľvek poskytnutie informácií podľa odseku 1 oznamujú Komisii.

Článok 11

Služobné tajomstvo, dôverný charakter údajov a ich bezpečnosť

1. Príslušné orgány zaistia bezpečnosť údajov, ktoré získali v súlade s článkami 3, 4 a 6.
2. Na všetky informácie zaznamenané príslušnými orgánmi sa vzťahuje povinnosť zachovania služobného tajomstva.

Článok 12

Osobné údaje a obdobia uchovávania

1. Príslušné orgány konajú ako prevádzkovatelia osobných údajov, ktoré získali v súlade s článkami 3, 4 a 6.
2. Spracovanie osobných údajov na základe tohto nariadenia sa uskutočňuje len na účely predchádzania trestnej činnosti a boja proti nej.
3. Prístup k osobným údajom získaným v súlade s odsekmi 3, 4 a 6 budú mať len riadne oprávnení zamestnanci príslušných orgánov a tieto údaje budú náležite zabezpečené pred neoprávneným prístupom alebo poskytnutím. Pokiaľ sa v článkoch 8, 9 a 10 nestanovuje inak, predmetné informácie nemožno sprístupniť ani poskytnúť bez výslovného súhlasu príslušného orgánu, ktorý ich pôvodne získal. Tento súhlas však nie je potrebný, keď sú príslušné orgány povinné predmetné informácie sprístupniť alebo poskytnúť podľa právnych predpisov platných v dotknutom členskom štáte, a to najmä v súvislosti so súdnym konaním.
4. Príslušné orgány a finančná spravodajská jednotka uchovávajú osobné údaje získané v súlade s článkami 3, 4 a 6 počas piatich rokov odo dňa ich zhromaždenia. Po uplynutí tohto obdobia sa tieto údaje vymažú alebo zanonymizujú.

Článok 13
Sankcie za nedodržanie povinnosti

Každý členský štát zavedie sankcie, ktoré sa uplatnia v prípadoch nesplnenia povinností oznamovania stanovených v článkoch 3 a 4. Takéto sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 14
Výkon delegovanej právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 2 ods. 2 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od*
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 2 ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s odborníkmi určenými každým členským štátom v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 2 ods. 2 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 15
Prenos vykonávacích právomocí

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme opatrenia na zabezpečenie jednotného uplatňovania kontrol zo strany príslušných orgánov vrátane:

- a) vzorov formulárov oznámení uvedených v článku 3 ods. 3 a článku 4 ods. 3;
- b) kritérií spoločného rámca pre riadenie rizík uvedeného v článku 5 ods. 4;
- c) technických pravidiel pre výmenu informácií podľa článkov 8 a 9 vrátane zriadenia náležitého elektronického systému;
- d) vzoru formulára na oznamovanie informácií podľa článku 9 ods. 3;

* Dátum nadobudnutia účinnosti základného právneho aktu alebo akýkoľvek iný dátum stanovený zákonodarcom.

- e) pravidiel a formátu, ktoré majú členské štáty používať, keď budú Komisii poskytovať anonymné štatistické informácie o oznámeniach a porušeníach podľa článku 17.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 16 *Postup výboru*

1. Komisii pomáha Výbor pre kontrolu peňažných prostriedkov v hotovosti. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 17 *Oznamovanie informácií súvisiacich s vykonávaním tohto nariadenia*

1. Členské štáty najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu uplatňovania tohto nariadenia oznámia Komisii:
 - a) zoznam príslušných orgánov podľa článku 2 ods. 1;
 - b) podrobné informácie o sankciách zavedených podľa článku 13;
 - c) anonymizované štatistické informácie o oznámeniach, kontrolách a porušeníach, a to vo formáte stanovenom podľa článku 15 písm. e).
2. Členské štáty oznámia Komisii akékoľvek následné zmeny informácií uvedených v odseku 1 písm. a) a b) najneskôr jeden mesiac po tom, ako takéto zmeny nastanú.

Informácie uvedené v odseku 1 písm. c) sa budú Komisii poskytovať najmenej raz za šesť mesiacov.

3. Komisia sprístupní informácie uvedené v odseku 1 písm. a) a akékoľvek ich následné zmeny podľa odseku 2 všetkým ostatným členským štátom.

Článok 18 *Hodnotenie*

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia päť rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia a následne každých päť rokov.

Článok 19 *Zrušenie nariadenia (ES) č. 1889/2005*

Nariadenie (ES) č. 1889/2005 sa zrušuje.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 20
Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od....*

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament

Za Radu

predseda

predseda

*

Dva roky po nadobudnutí účinnosti základného právneho aktu alebo akéhokoľvek iného dátumu stanoveného zákonodarcom.